

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

Λονδίνο, 8 Μαΐου 2018

Εξελίξεις στο ΗΒ σχετικά με την εταιρική διαφάνεια και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

Η κυβέρνηση συμφώνησε την προηγούμενη εβδομάδα να προσθέσει νέες προβλέψεις στο υπό συζήτηση Νομοσχέδιο για τις Κυρώσεις και τη Νομιμοποίηση Εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, με στόχο την αύξηση της διαφάνειας στους παράκτιους φορολογικούς παραδείσους. Αντιμέτωπη με πιθανή ήττα στη Βουλή των Κοινοτήτων, η Κυβέρνηση δήλωσε ότι δεν θα αντιταχθεί σε μια τροπολογία που υποχρεώνει τα 14 βρετανικά υπερπόντια εδάφη να δημοσιεύουν λεπτομέρειες για τους πραγματικούς ιδιοκτήτες των εταιρειών που εδρεύουν εκεί. Η τροπολογία, πάντως, δεν περιλαμβάνει τις Εξαρτήσεις του Στέμματος, ήτοι το Τζέρσεϋ, το Γκέρνσεϊ και τη Νήσο του Μαν.

Η τροπολογία υποστηρίχθηκε τόσο από τους βουλευτές του Εργατικού Κόμματος όσο και από Συντηρητικούς, στον απόηχο των αποκαλύψεων της υπόθεσης Panama Papers. Οι υποστηρικτές της τροπολογίας θεωρούν ότι τα δημοσίως προσβάσιμα μητρώα της πραγματικής ιδιοκτησίας των εταιρειών διευκολύνουν την αποκάλυψη της διαφθοράς, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της φοροδιαφυγής.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης επί του Νομοσχεδίου στη Βουλή, ο Υφυπουργός Εξωτερικών Sir Alan Duncan δήλωσε ότι η κυβέρνηση δεν επιθυμούσε να βλάψει την αυτονομία των υπερπόντιων εδαφών νομοθετώντας άμεσα, αλλά οφείλει να αποδεχθεί την άποψη της πλειοψηφίας του Σώματος ότι τα υπερπόντια εδάφη θα πρέπει να έχουν δημόσια μητρώα.

Εκτός από τα ανωτέρω μητρώα, το νομοσχέδιο προβλέπει κυρώσεις για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (τροπολογία "Magnitsky"), ενώ θα δημοσιεύεται ο κατάλογος των ατόμων που θα τους επιβάλλονται κυρώσεις βάσει των προβλέψεων αυτών.

Το 2013, ο τότε Βρετανός Π/Θ ζήτησε από επτά Υπερπόντια Εδάφη και τις τρεις Εξαρτήσεις του Στέμματος να υπογράψουν τις διεθνείς συνθήκες για φορολογικά θέματα και να νομοθετήσουν για α) την αυτόματη ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών, β) ένα κοινό πρότυπο αναφοράς για τις πολυεθνικές εταιρείες και γ) τα μητρώα εταιρειών, ώστε να είναι δημοσίως διαθέσιμο ποιοι είναι οι πραγματικοί ιδιοκτήτες των εταιρειών.

Τα δέκα εδάφη που έλαβαν την επιστολή ήταν οι Βερμούδες, οι Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, οι Νήσοι Καϊμάν, το Γιβραλτάρ, η Ανγκουίλα, το Μοντσεράτ, οι Νήσοι Τερκς και Κάικος, το Τζέρσεϊ, το Γκέρνσεϊ και η Νήσος Μαν.

Όλα συμφώνησαν να υπογράψουν την πολυμερή σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε θέματα φορολογίας - πρωτοβουλία υπό την αιγίδα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ).

Επίσης, η βρετανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι όλα συμμορφώθηκαν με τις δύο πρώτες απαιτήσεις και απομένουν μόνο τα δημοσίως προσβάσιμα μητρώα εταιρειών. Το Γιβραλτάρ, οι Βερμούδες και το Τζέρσεϊ το έχουν ήδη πράξει, ενώ η κυβέρνηση είναι κοντά σε συμφωνία με το Γκέρνσεϊ και τη Νήσο του Μαν.

Εξάλλου, στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται η λήψη μέτρων για τις μορφές εταιρειών τύπου Scottish Limited Partnership, οι οποίες έχουν αναδειχθεί τα τελευταία χρόνια ως ιδανικά οχήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Οι Scottish Limited Partnerships (SLP) και οι Limited Partnerships (LP) χρησιμοποιούνται από χιλιάδες νόμιμες βρετανικές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα από τον κλάδο ιδιωτικών κεφαλαίων και συνταξιοδοτικών ταμείων, για να επενδύσουν περισσότερα από 30 δισ. λίρες ετησίως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι SLP και οι LP είναι επιχειρήσεις που δημιουργούνται από δύο ή περισσότερους εταίρους όπου τουλάχιστον ένας εταίρος είναι υπόχρεος για το τι επενδύουν. Οι Scottish Limited Partnerships διαφέρουν από τις Limited Partnerships, στο ότι έχουν νομική προσωπικότητα, η οποία τους επιτρέπει να συνάπτουν συμβάσεις, να αναλαμβάνουν χρέη ή ίδια περιουσιακά στοιχεία. Αντίθετα, στις LP που ιδρύονται στην Αγγλία και την Ουαλία ή τη Βόρειο Ιρλανδία, αυτό μπορεί να γίνει μόνο από τους εταίρους.

Ωστόσο, υπάρχουν ισχυρά αποδεικτικά στοιχεία ότι οι SLP εξελίχθηκαν σε πολύπλοκα συστήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένου ενός που περιλάμβανε τη χρήση πάνω από 100 SLPs για να εξαχθούν 80 δισεκατομμύρια δολάρια από τη Ρωσία. Έχουν επίσης συνδεθεί με διεθνή εγκληματικά δίκτυα στην Ανατολική Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο και φέρεται ότι έχουν χρησιμοποιηθεί σε συμφωνίες όπλων.

Είναι ενδεικτικό ότι μόνον 5 φυσικά πρόσωπα εμφανίζονται ως εκπρόσωποι για πάνω από τις μισές από τις 6.800 SLP που καταχωρήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου 2016 και μέσα Μαΐου 2017, ενώ μέχρι τον Ιούνιο του 2017, μόλις 10 διευθύνσεις είχαν δηλωθεί ως έδρα για πάνω από το ήμισυ των 17.000 SLPs.

Πέρυσι, η βρετανική Κυβέρνηση θέσπισε διατάξεις που απαιτούν από τις SLPs να αναφέρουν τον πραγματικό τους ιδιοκτήτη και να καταστήσουν τη δομή ιδιοκτησίας πιο διαφανή, οδηγώντας σε μια μείωση κατά 80% στον αριθμό των νέων εγγραφών. Τα νέα μέτρα θα προβλέπουν ότι υπάρχει πραγματική σύνδεση των SLP με τη Σκωτία, καθώς και ότι η εγγραφή νέων SLPs θα είναι υποχρεωτικά μέσω ενός πράκτορα δημιουργίας εταιρειών, που σημαίνει ότι οι εμφανιζόμενοι εκπρόσωποι θα υποβάλλονται σε ελέγχους κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Σημειώνεται ότι το ΗΒ έχει βρεθεί συχνά στο στόχαστρο ανεξάρτητων αναλυτών και διεθνών οργανισμών όπως η Διεθνής Διαφάνεια για τον ελλιπή έλεγχο των εισερχόμενων κεφαλαίων και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μέσω πολύπλοκων χρηματοοικονομικών οχημάτων και ενός πλέγματος επαγγελματιών (δικηγόροι, κτηματομεσίτες, λογιστές) που διευκολύνουν τους εγκληματίες.

Λαμβάνοντας υπόψη και τις συστάσεις της ΔΔ, για τη βελτίωση της διαφάνειας και την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες η βρετανική Κυβέρνηση:

- έχει καταστήσει από το 2015 δημόσια προσβάσιμο το μητρώο εταιρειών του Ηνωμένου Βασιλείου (Companies House), καθιστώντας το ένα από τα πιο ανοικτά και διαφανή μητρώα εταιρειών παγκοσμίως,
- έχει δημιουργήσει από το 2016 ένα δημοσίως προσβάσιμο μητρώο φυσικών προσώπων που ασκούν σημαντικό έλεγχο σε εταιρείες, το οποίο περιλαμβάνει τώρα 4,6 εκατομμύρια ονόματα. Το μητρώο επεκτάθηκε το 2017 και περιλαμβάνει και τις SLP,
- νομοθέτησε το 2017 Νόμο περί Χρηματοδότησης Εγκληματικών Δραστηριοτήτων, ο οποίος παρέχει πρόσθετες εξουσίες, ώστε οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου να μπορούν να εντοπίζουν και να ανακτούν ποσά από εγκληματικές δραστηριότητες από όσους επιδιώκουν να τα κρύψουν, να τα χρησιμοποιήσουν ή να τα μεταφέρουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και τη διαδικασία ελέγχου ανεξήγητου πλούτου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αναγκάσει τα υπό έλεγχο άτομα να εξηγήσουν τις πηγές του πλούτου τους,
- πρόκειται να εισάγει σχέδιο νόμου το καλοκαίρι τ.έτ. για ένα δημόσιο μητρώο που θα απαιτεί από τις υπερπόντιες εταιρείες που κατέχουν ή αγοράζουν ακίνητα στο Ηνωμένο Βασίλειο να παρέχουν λεπτομέρειες για τους πραγματικούς ιδιοκτήτες τους.

Γραφείο ΟΕΥ Λονδίνου